

Overweging: 1e Paasdag

Thema: Kijken en tot inzicht komen

Lezingen: Handelingen 10,34a,37-43 en Johannes 20, 1-9

Zondag 31 maart 2024 René Hornikx

Goede mensen,

Een schrijver vertelde eens het verhaal van een man die met zijn zoontje op reis was. Het zoontje stelt alsmaar vragen: 'Vader, die lijn die we daar zien, wat is dat? Dat is de horizon jongen.

De horizon, wat is dat vader? Dat is de plaats waar hemel en aarde elkaar raken.

En is er achter de horizon nog iets? Natuurlijk jongen, daar is nog een heel ander land dat wij niet kunnen zien.

En dan na een lange stilte: vader, hoe lang we ook lopen, de horizon komt niet dichterbij? Waartoe dient de horizon toch? De horizon, jongen, dient ertoe dat wij verder blijven lopen'.

Pasen vormt de horizon van ons geloven. Pasen laat vermoeden dat er meer is dan wij met het blote oog kunnen zien. Het is het lokkende perspectief dat hemel en aarde elkaar ergens raken en dat wij op weg zijn naar die plaats, ook al weten we dat de horizon steeds wijkt.

Het paasfeest nodigt ons uit dé weg, Gods weg, te blijven gaan, de moed niet te verliezen ook al zien we het in ons leven af en toe niet meer zitten en trekken donkere wolken de hemel dicht. Als dit laatste gebeurt, verdwijnt alle perspectief. Er zijn veel dingen in ons leven die de hemel doen dichttrekken: ziekte, ouder worden, meningsverschillen, iemand die zijn belofte niet nakomt, je leven dat een andere wending krijgt door het sluiten van een bedrijf, het overlijden van een naaste, oorlogen, natuurgeweld. Dan verdwijnt de horizon uit je leven. En als de horizon verdwijnt, verdwijnt het verlangen. En mensen die niets te verlangen, niets te wensen hebben, kwijnen weg en leven in doodse duister.

Wij mogen ook de moed niet opgeven, ons verlangen laten weggwijnen: wanneer de dagelijkse stroom beelden van agressie en geweld over ons wordt uitgestort;

wanneer geloofsgemeenschappen om ons heen kleiner worden;

wanneer we horen en zien dat kinderen sterven aan ondervoeding in Gaza en hele gezinnen verdrinken op weg naar een beter leven.

We mogen niet opgeven als natuurgeweld het milieu, de mensen en de dieren treft. Met het tot stilstand komen van het natuurgeweld, als tranen zijn

gedroogd, groeit er weer hoop. Na alle verhalen vol treurnis, ziet de toekomst er anders uit.

Onderweg zullen we telkens en telkens weer opnieuw moeten leren zien en inzicht krijgen en inzien. Zoals de leerlingen van Jezus na de mededelingen van Maria Magdalena, dat ze Jezus uit het graf hebben genomen en niet weet waar ze Jezus hebben neergelegd. Ze gaat er van uit dat Jezus uit het graf is gestolen.

Iets later gaan Petrus en de andere leerling ook op weg. Die andere leerling kan ik zijn, of jij of jij, een van ons dus of wij samen. Ze gaan, om van oppervlakkig kijken tot inzicht te komen. Het is een weg van donker naar licht. De weg van donker naar licht is een weg in (drie) stappen.

En die weg gaan we haast dagelijks. Een voorbeeld. Pasen valt in de lente. In de overgang van donkere winter, als alle leven uit de natuur verdwenen is, naar het lichte en kleurrijke van de lente waar de natuur tot leven komt. Als je **oppervlakkig kijkt** naar een boom in de winter, dan zie je aan de takken geen leven. De boom is dood. Laat je het niet bij een eerste oppervlakkig kijken, schenkt je iets meer aandacht aan de boomtakken, dan **zie** je dat de nog kleine knopjes leven in zich dragen. Dan weet je dat de boom niet dood is. En zo kom je door een aandacht gevend kijken naar de schijnbaar dode boom tot **het inzicht** en het geloof dat deze appelboom je in de nazomer vruchten schenkt en leven. Inzien is kijken met het hart. Inzicht komt vanuit het hart.

In het verhaal dat Johannes ons vandaag vertelt, zijn het deze drie stappen, **oppervlakkig kijken, en door aandacht gevend kijken tot inzicht komen en inzien**, die tot geloof leiden.

We hoorden in het evangelie dat de andere leerling Petrus voorbij snelt, hij **kijkt oppervlakkig** in het graf en ziet de zwachtels liggen. Hij neemt waar dat Jezus inderdaad weg is. Petrus komt bij het graf en ziet inderdaad ook de zwachtels liggen.

Maar Petrus **kijkt vervolgens nauwkeuriger** en ziet dat de zweetdoek, de doek om Jezus' gezicht mee te bedekken op een andere plaats ligt. Petrus ziet dus dat er geen sprake is van diefstal, zoals Maria Magdalena vertelde. Jezus kleren, zijn omhulsel ligt er nog. Hij is hier niet, Jezus is overal. Petrus neemt afscheid van de uiterlijke verschijningsvorm van Jezus.

Wie nog verder kijkt kan **tot inzicht komen**. Petrus ziet in, dat wat hij ziet verwijst naar Jezus en hij gaat beseffen en geloven dat Jezus leeft.

Jezus had gezegd, dat hij uit de doden zou opstaan. Hij gelooft dat de droom van Jezus met zijn dood niet weg is. De droom van Jezus, de horizon uit het verhaal aan het begin, de plek waar de hemel de aarde raakt, is in zijn hart. Geloven komt van 'cor dare'. Dit betekent "je hart geven". En het hart is in alle religies de plaats van ontmoeting en ook van de Jezus- en Godsontmoeting. Met Petrus gaan de leerlingen inzien, tot inzicht komen en geloven dat de dood niet het laatste woord heeft. Vanuit een gelovig hart wordt nieuw leven geboren.

In de Schrift wordt voor dood en verrijzenis het beeld gebruikt van de graankorrel. Wil een graankorrel leven geven, dan zal de graankorrel aan zichzelf moeten sterven. De graankorrel moet het leven laten om nieuw leven geboren te laten worden. Hierin schuilt de paradox, de schijnbare tegenstrijdigheid van ons geloof. Ook al lijkt met de dood, leven op te houden, dan blijkt toch dat uit de dood nieuw leven voortkomt.

En om dat nieuwe leven mag er vreugde zijn.

De dood is gekeerd in ons hart. We kunnen verder leven ook al wijkt de horizon. In paasverhalen van de evangelisten is sprake van getuigen. Zij die inzien en tot geloof zijn gekomen dat de horizon er is, het wenkende perspectief, gaan hiervan getuigenis afleggen.

Wie Jezus laat opstaan in zijn hart, kan niet zwijgen. Zo kunnen de leerlingen van Jezus niet nalaten te getuigen. En het getuigenis bestaat uit het voorleven van je geloof en als het niet anders kan door het onder woorden brengen van de levende herinneringen die ze van Jezus hebben. En deze levende herinneringen vormen de horizon, die steeds wijkt en de steeds aanwezig blijft om chaos in ons leven te herscheppen tot orde. Die horizon helpt ons steeds weer over het dode punt heen.

Wanneer mensen tot getuigen worden, hebben zij geen antwoord op alle vragen die het leven stelt. En toch durven paasmensen het aan om verder te gaan ook als wijkt de horizon, omdat zij elkaar vasthouden en weten dat God betrouwbaar is. Telkens weer redt God ons uit een zee van ellende en schenkt hij nieuw perspectief, nieuw verlangen en nieuw leven.

De te vroeg verongelukte Franse piloot en schrijver Antoine de Saint-Exupéry geeft in een wondermooi beeld het belang weer van dat verlangen.

"Als je een schip wil bouwen, breng dan geen mensen bij elkaar om hout aan te slepen, werktekeningen te maken, taken te verdelen en het werk in te delen. Maar leer de mensen verlangen naar de eindeloze zee."

Het geloof dat de hemel de aarde ergens raakt, dat uit de dood nieuw leven ontspringt, geloof in de verrijzenis, gegroeid in vrouwen, doorgegeven aan mannen en verder verteld aan wie het horen wil, doet mensen goed en brengt licht; tot bij ons, hier vandaag.

Zalig Pasen.